

LUND UNIVERSITY

Är Polen ärkekonservativt – eller medierna ärkeliberala?

Lenhag, Mi; Nowak, Mattias

Published in:
Svensk-Polsk Bulletin

2006

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Lenhag, M., & Nowak, M. (2006). Är Polen ärkekonservativt – eller medierna ärkeliberala? *Svensk-Polsk Bulletin*.

Total number of authors:
2

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Är Polen ärkekonservativt – eller medierna ärkeliberala?

Radikal patriotism, reaktionär religiositet, EU-fientlighet, abortmotstånd, homofobi och idéer om dödsstraff är uttryck som de senaste månaderna använts i Europas rapportering om den politiska situationen i Polen.

Enligt Polenexperten Kjell Albin Abrahamsson har Polen inte haft så dålig internationell publicitet sedan den kommunistiska epoken. Men är Polens regering så ärkekonservativ – eller är det ärkeliberala krafter i dagens EU som framställer det så?

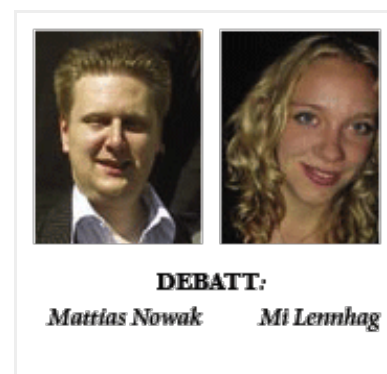
Mattias Nowak och *Mi Lennhag* diskuterar dagens mediebild av Polen.

Den politiska verkligheten efter de polska parlaments- och presidentvalen 2005 chockade många politiska experter och beskrevs med uttrycket polsk riksdag, som Magnus Stenbock använde redan på 1700-talet. Den utlovade koalitionsregeringen mellan konservativa PiS (Lag och Rättvisa) och liberala PO (Medborgarplattformen) uteblev och ersattes av politisk turbulens i det polska parlamentet.

Maktkampen och konflikterna mellan partierna resulterade istället i att PiS bildade koalition med Samoobrona (Självförvar) som i internationella medier ofta beskrivs som starkt populistiskt och LPR (Polska familjeförbundet) som tillskrivs högerextrema åsikter. Trots att samarbetet med Samoobrona nyligen sprack, fortsätter PiS att försöka få stöd för sin politik hos Samoobronas parlamentariker.

Polen fick dåligt anseende

Konsekvenserna i västeuropeiska medier blev en rapportering som tenderade att stämpla Polen som ärkekonservativt och nationalistiskt. Situationen beskrevs som hotfull mot den liberala europeiska demokratiserings-

- Mattias Nowak är doktorand i Öst- och Centraleuropa-kunskap vid Lunds universitet; Mi Lennhag är student i statsvetenskap och Öst- och Centraleuropakunskap vid Lunds universitet.

och integrationsprocessen.

I artikeln Tvillingarna drar ner Polens image exemplifierar Kjell Albin Abrahamsson (Sydsvenskan, 4 augusti 2006) de för väst oroande tendenserna i polsk politik. Ett styre som liknar ett privatägt familjeföretag och förslag om att återinföra dödsstraff lyfts fram. Dessutom genomsyras den västerländska rapporteringen om Polen av nedlåtande adjektiv och berättelser om polackernas ”överdrivna” religiositet. Detta förstärker det negativa intrycket av nutida polsk politik. Dessutom växer det fram en bild av att den polska väljarkåren till stor del består av framstegs- och främlingsfientliga människor.

Vad är radikal konservatism?

Då uppstår tanken: Är Västeuropas medier är så liberala att de i Polen ser en radikal ärkekonserverativism som kanske egentligen inte är så radikalt ärkekonserverativ? Vad är egentligen radikal konservatism och patriotism och hur noggrant diskuteras de begreppen i västeuropeiska medier?

I USA beskrivs Polens politiska situation inte lika negativt. Och klanen Kennedys och familjen Bushs stora betydelse i amerikansk politik beskrivs sällan som radikal ärkekonserverativism eller som ett hot mot demokratin. Inte heller att vissa stater har dödsstraff eller att religionen spelar stor roll för amerikansk nationell identitet lyfts fram.

Den polske filosofen Zdzisław Krasnodebski menar att dagens polska samhälle påminner om det amerikanska. Båda länderna erkänner vikten av kulturella traditioner, religion och patriotism. Båda ländernas politiska ledare känner sig hotade av liberalism, socialism, sekularism och feminism. Detta gäller också en hel del högerorienterade konservativa politiker i Europa.

Dagens Polen skiljer sig härmed förvisso från det rådande liberala och sekulära politiska systemet som dominerar Västeuropa, men utgör inte något radikalt unikt fall i Västvärlden. De polska ledarnas syn på Europas fortsatta samarbete och integration kännetecknas förvisso av försiktighet, men inte av EU-fientlighet.

President Lech Kaczyńskis försäkran om att Polens nationella minoriteter inte kommer att berövas sina politiska rättigheter, samt hans nyligen genomförda statsbesök i Israel tyder dessutom på att de polska ledarnas patriotism inte behöver tolkas ensidigt i nationalistiska, främlingsfientliga och antisemitiska termer.

Kan det vara så att den negativa bilden av Polen säger mer om den långtgående liberaliseringen och sekulariseringen av Västeuropa och om samtida västeuropeisk politisk korrekthet än om förhållandena i Polen? Hur är det egentligen med polsk konservatism i en mer global kontext? Kan det vara så att Polen används som ett alltför svartvitt utmålat exempel för att det liberala Europa skall kunna enas bakom vissa ideal?

Mi Lennhag
Mattias Nowak

[Analytics powered by GoStats](#)